

μὲ ἀπαλλάξῃ ἐπίσης καὶ θὰ μοὶ ἀποτείνῃ καὶ τὴν δευτέραν αὐτοῦ ἐρώτησιν ταύτην, ὅτι τὴν μὲν ὠφελιμότητα τινῶν ἐκ τῶν πραγμάτων παραδέχεται ἐκ τῆς γενομένης ἐξηγήσεως τῆς ἐπιθεώσεως προλήψεως καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων, ὡς ἡδυνάμην, καιρὸν ἔχων, νὰ προσαγάγω, ἀλλὰ τί; ἐπιθυμῶ ἄρα, ὅπως τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα τοῖς ἀνθρώποις διὰ τῶν τοιούτων τοῦ σκότους καὶ τῆς ἀμαθείας τέκνων, τῶν προλήψεων, νὰ ἐπιβάλλωνται ἢ διὰ τοῦ ἀγνοῦ νιοῦ τοῦ φωτός καὶ τῆς ἀληθείας, τοῦ θεοῦ καὶ ἀποκρῶντος λόγου νὰ διδάσκωνται καὶ νὰ σβέσωσιν οὕτως ἅπαξ διὰ παντός ἐκ τοῦ πνεύματος τοῦ ἀνθρώπου τὰ φάσματα ταῦτα τῶν δεισιδαιμονιῶν καὶ τῶν προλήψεων;

Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην, τὴν πόσον ἀπλὴν καὶ καθαρὰν, ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν θὰ δυνηθῶ ν' ἀπαντήσω ἐπίσης ἀπλῶς καὶ ὀριστικῶς· ἀλλὰ τῶν προλήψεων ἐκείνων καὶ τῶν δεισιδαιμονιῶν, αἵτινες δεινῶς καὶ μέχρι θανάτου πολλὰκις καταδανίζουσι τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀντικρὺς ἐμποδῶν γίνονται εἰς τὴν ἀληθινὴν πρόδοον τοῦ πνεύματος αὐτῶν, τὰ μοιραῖα καὶ εἰδεχθῆ φάσματα τούτων εὐχομαι καὶ γὰρ νὰ καταταρταρωθῶσιν ὑπὸ τὸν κεραυνὸν τῆς θείας Ἀληθείας καὶ τέλεον ἐξαφανισθῶσιν, καὶ ἐγὼ αὐτὸς τὸ ἐμὸν μέρος νυχθήμερον πρὸς τοῦτο ἀγωνίζομαι, καὶ ἀγωνισθῆσομαι ἀλλ' ἔχω καὶ δι' ἐλπίδος ὅτι ἐν τῇ ἐπομένῃ δευτέρᾳ διαλέξει μοι θὰ πείσω ἡμᾶς νὰ συνομολογήσῃτε μετ' ἐμοῦ, ὅτι ὑπάρχουσι καὶ τινες προλήψεις ἐλαφραί, ἡμεροὶ, ἐρεθιστικαὶ τοῦ πνεύματος καὶ μὴ ἀφίνουσαι αὐτὸ νὰ καταπέσῃ εἰς τὸν λήθη-γον τῆς ἀπογοιτεύσεως τοῦ βίου, αἵτινες ἐὰν τέλεον ἐκλείψωσιν ἐξ ἀνθρώπων, ὁ ἀνθρώπινος βίος θὰ καταστῇ τῇ ἀληθείᾳ, ἐπιτρέψατέ μοι τὴν λέξιν, νερόδραστοις!...

ΧΡ. ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ.

ΠΛΟΥΣΙΟΣ ΠΑΜΟΣ!

1.

Ἦκουεν ὡς μὴ ἐννοοῦσα, μὴ παρατηροῦσα αὐτόν, κάτω νεύουσα τοὺς ὀφθαλμούς, ἐκ φόβου μὴ προδοθῇ.

— Ποῖον σχέδιον; ἠρώτησε.

— Τὸ σχέδιον τοῦ βίου ἡμῶν ὅταν θὰ εἴμεθα νυμφευμένοι.

— Ἀνάγγειλές τὸν γάμον μας καὶ τὸν πατέρα σου;

— Κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας ἦτο πολὺ τεταραχμένος, εἶχε μεγάλους περισπασμούς καὶ δὲν ἡδυνάμην νὰ τῷ ὁμιλήσω περὶ γάμων, διότι ἅμα τῇ πρώτῃ λῆξει θὰ μοὶ ἔκλειε τὸ στόμα. Καὶ ἐπειτα εἶχον καὶ τὴν ἐξῆς ὠρέλειαν νὰ περιμένω ὅτι ἐὰν ἡ δίκη τῷ ἀφῆρει μέρος τῆς περιουσίας θὰ εὕρισκον αὐτὸν ἥττον ἀπαιτητικόν. Σήμερον δὲν ἀπώλεσε μόνος μέρος, ἀλλ' ὁλόκληρον αὐτὴν καὶ δὲν δύναται

πλέον νὰ ἔχῃ ἀπαίτησιν καμμίαν. Κατεστραμμένοι ὡς εἴμεθα, δὲν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ἀξιώσεις καὶ εἶναι φυσικώτατον ὅτι δύναμαι νὰ νυμφευθῶ νέαν ἄνευ προικός. Καὶ ἐπειδὴ ὁ πατὴρ μου ἐκτιμᾷ τοὺς γονεὺς σου, ἐπειδὴ δὲ σὲ ἀγαπᾷ καὶ σὲ, εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ εὐχαριστηθῇ διὰ τὸν γάμον μας. Βλέπεις λοιπὸν ὅτι ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν θὰ εἴμεθα σύζυγοι.

Καὶ ἔσυρεν αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας του, ἀλλὰ παρατήρησεν ὅτι ἐνηγκαλιζέτο σῶμα ἀδρανές.

— Τί ἔχεις; ἠρώτησε.

Δὲν ἀπήντησεν ἐκείνη, ἀλλ' ὑψοῦσα τὸ ὄμμα ἠτένισε πρὸς αὐτὸν χωρὶς οὗτος νὰ δυνηθῇ νὰ διαγνῶ τί ἐν τῷ συγκεχυμένῳ καὶ τεταραχμένῳ ἐκείνῳ βλέμματι ὑπεκρύπτετο. Ἡ χεὶρ, ἣν ἐκράτει ἐν ταῖς ἑαυτοῦ τῇ ψυχῇ, ταρρασσομένη ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐκ νευρικῶν κλονισμῶν.

— Δὲν πρέπει νὰ σὲ τράσῃ εἰς τοσοῦτον βαθμὸν ἡ καταστροφὴ τοῦ πατρὸς μου, εἶπε. Βλέπεις ὅτι ἐγὼ μετὰ γαλήνης ὑπεδέχθην αὐτήν.

— Σὺ! δι' ἐμὲ ὅμως ἀλλᾶσσει τὸ πρᾶγμα.

— Καὶ ὅμως νομίζω ὅτι πρῶτος ἐγὼ προσδόχομαι ὑπ' αὐτῆς.

Καὶ ἐκ νέου ἠτένισεν αὐτὸν ἀσκαρδαμηκτεὶ χωρὶς νὰ ὁμιλήσῃ.

— Νομίζεις ὅτι οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα; εἶπεν ἐπὶ τέλους.

— Ἀναμφιβόλως. Ὅσον ὅμως δυσάρεστον καὶ ἂν εἶναι ἐκ τοῦ πλούτου νὰ πέσῃ τις διὰ μιᾶς εἰς τὴν πτωχείαν, περηγοροῦμαι ὅμως ἐπὶ τῇ καταστροφῇ ταύτῃ σκεπτόμενος ὅτι ἀσφαλίζει τὸν γάμον μας· ἄλλως τε, ἀφότου ἀπεφασίσαμεν αὐτὸν μεταξὺ μας συνεῖθῃ μετὰ τὴν ιδέαν τῆς πτωχείας, διότι εἶναι βέβαιον, καὶ δύναμαι νὰ σοὶ τὸ εἶπω τώρα, ὅτι ὁ πατὴρ μου οὐδέποτε θὰ ἐδίδε τὴν συγκατάθεσιν του. Βεβαίως ἡμεῖς δὲν θὰ τὴν ἐλαμβάνομεν ὑπ' ὄψει, εἶναι ὅμως ἀρ' ἐτέρου βέβαιον ὅτι ἐὰν ἐνυμφευθῇ παρὰ τὴν θέλησιν του, θὰ εὕρισκόμεν ἐν τῇ αὐτῇ καὶ σήμερον πτωχεῖ διότι θὰ μοὶ ἐδίδεν ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγότερα. Ἄρα ἡ κατὰστασις εἶναι ἡ αὐτὴ δι' ἡμᾶς.

— Καὶ τὸ μέλλον;

— Τώρα σκέπτομαι διὰ τὸ παρόν, σέ. τὸν ἔρωτά μας, τὸν γάμον μας. Ὅσον ἀφορᾷ διὰ τὸ μέλλον, θὰ τὸ δημιουργήσω.

Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ἐκείνη συνῆλθεν ὀλίγον.

— Ἐγὼ σκέπτομαι τὸν πατέρα μου, εἶπεν.

— Τὸν πατέρα σου! ἠρώτησεν ἐκεῖνος μὴ ἐννοῶν.

— Ὁ πατὴρ σου δὲν θὰ ἐδέχετο νόμῳ ἄνευ περιουσίας. Τώρα δὲ διερωτῶμαι ἐὰν καὶ ὁ ἰδικός μου πατὴρ θὰ δεχθῇ γαμβρὸν κατεστραμμένον!

— Μοὶ εἶπες εἰπεῖ...

— ... Ὅτι ἤμην βεβασία περὶ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ πατρὸς μου. Πῶς ἦν δυνατόν νὰ μὴ δεχθῶν γάμον ὁ ὅποιος θὰ μᾶς ἔφερεν εἰς θέσιν νὰ διανεμηθῶ περιουσίαν ὡς τὴν ἰδικήν σου; Σήμερον ὅμως ὅτι ἡ

περιουσία εκείνη κατεστράφη, εύρίσκεσαι ἀπέναντι τοῦ πατρὸς μου ἐν τῇ θέσει ἐν ᾗ διετέλουν πρὸ μηνὸς ἀπέναντι τοῦ ἰδικοῦ σου πατρὸς καὶ σκέπτομαι ποῖαν ὑποδοχὴν θὰ ἔκλινεν εἰς τὴν αἴτησίν σου, ἐὰν ἤρω-
τῶτο;

— Καὶ σὺ δὲν εἶσαι ἰδῶ διὰ νὰ τὸν καταπαίσης;

— Σήμερον ἀκριβῶς ὠμιλοῦμεν περὶ τοῦ γάμου μου καὶ ἔλεγεν ὅτι οὐδέποτε θὰ δεχθῇ γαμβρὸν μὴ ἔχοντα τίποτε. Ἐν τῇ θέσει εύρίσκεται τώρα, δὲν ἔχει περιουσίαν, θέλει ὁμως ὥστε, ἐὰν ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον θὰ ὑπανδρευθῶ ἀπέθνησκε μετὰ τινα ἔτη, νὰ μὴ κα-
ταντήσω δυστυχὴς καὶ ἐκεῖνος γέρων ἤδη καὶ πῶ-
πος νὰ εἶνε ἡναγκασμένος νὰ ἐργάζεται πλείοτερον ὅπως ἀναθρέψῃ τοὺς ἐγγόνους του. Σοὶ λέγω τοὺς ἰδίους λόγους του.

— Τότε λοιπόν;

— Τότε! Ξεῦρω κ' ἐγώ; Τί θέλει, νὰ γνωρίζω ἐγώ;

Ἐγκατέλειπε τότε ἐκείνη τὴν καθέκλαν ἐφ' ἧς εἶχεν ὀδηγήσῃ αὐτὴν καὶ ἤρχισε νὰ περιπατῇ ἐν τῷ δωματίῳ τεταραγμένη καὶ ἐν νευρικῷ ἐρεθισμῷ, οὐ-
δαμῶς προσπαθοῦσα νὰ κρύψῃ τὴν ταραχὴν καὶ τὴν συγκίνησίν της. Ἐστρέφετο περὶ ἐαυτήν, οὐδαμῶς προσέχουσα εἰς ἐκεῖνον, ὥστε μὴ ἦτο πρῶν, ἐκεῖνος δὲ παρετήρει αὐτὴν ἐκπληκτος, τὴν καρδίαν αἰμάσσων ὑπὸ γεννωμένης ἤδη ἀγωνίας.

Τέλος, ἔστη πρὸ αὐτοῦ.

— Εἶχομεν συμφωνήσει ὅτι ὅταν θ' ἀνεγίνωσκον τὴν εἰδοποίησίν σου εἰς τὸν «Φιγαρώ», θὰ ἐμάνθων ὅτι θὰ ἤρχετο νὰ ζητήσῃς τὴν χεῖρά μου ἀπὸ τὸν πα-
τέρα μου, δὲν ἔχει οὕτω;

— Δι' αὐτὸ ἤλθον καὶ ἐγώ.

— Τίς θὰ ὑποβάλλῃ τὴν αἴτησιν; οὐχὶ ἐκεῖνος οἷος ἦσο πρὸ τινων ἡμερῶν, ἀλλ' ἐκεῖνος οἷος εἶσαι σή-
μερον, διότι κατὰ πρῶτον πρέπει νὰ ἐξομολογηθῇς τὰ
πάντα, δὲν ἔχει οὕτω;

— Βεβαιοτάτα.

— Ξεῦρεις ἄρ' ἔγωγε, ἢ μήπως καὶ ἐγὼ ἤξεύρω πῶς
θὰ δεχθῇ τὴν ἐξομολόγησίν σου, καὶ πρέπει νὰ ἐκτε-
θῶμεν εἰς κίνδυνον ἀρνήσεως ἐκ τῆς ὁποίας θὰ ἦτο
πολύ δύσκολον, μᾶλλον δὲ ἀδύνατον νὰ τὸν ἀποσπά-
σωμεν;

— Τότε λοιπόν δὲν θέλεις νὰ ὑποβάλλω αὐριον τὴν
αἴτησιν;

— Δὲν θέλω τίποτε. Προσπαθῶ μόνον νὰ εὕρω διέ-
ξοδον, ἀλλὰ τὰ ἔχω χαμένα.

— Τότε ἡ ἐγκυμοσύνη σου!

— Αὐτὴ μὲ τρομάζει. Ἄ! Κἀμίλλα, ποῖον σφάλ-
μα! Τί δυστυχὴς, τί ἀθλίη ποῦ εἰμαι!

Καὶ κατέπεσεν ἐπὶ τῆς καθέκλας αὐτῆς ὡς ἀδρα-
νὴς μᾶζα καὶ λειπόθυμος. Ἐκεῖνος ἠθέλησε νὰ τὴν
λάβῃ ἡσυχῶς εἰς τὰς ἀγκάλας του, ψιθυρίζων τρυ-
φεροὺς λόγους, ἀλλ' ἐκείνη τὸν ἀπώθησεν.

— Σκεφθῶμεν, εἶπεν.

Καὶ ἔστησαν ἀπέναντι ὁ εἰς τοῦ ἄλλου ἀτενίζοντες
ἀλλήλους.

— Ἡ μήτηρ σου δὲν σὲ ἀγαπᾷ ἀρκούντως, εἶπεν
ἐκεῖνος, ὥστε νὰ τῇ ὁμολογήσῃς τὴν ἀλήθειαν;

— Προτιμῶ νὰ ἀποθάνω μᾶλλον, ἀνέκραξεν ἐκείνη.

— Ν' ἀποθάνῃς;

— Ἀκριβῶς, διότι ἤξεύρω πῶσον μὲ ἀγαπᾷ, δὲν
θὰ τῇ κάμω ποτὲ τοιαύτην ἐκμυστήρευσιν.

— Χωρὶς νὰ προβῇς εἰς τὴν ἀποκάλυψιν ὅλης τῆς
ἀληθείας δὲν δύνασαι νὰ τῇ εἰπῇς ὅτι σὲ ἀγαπῶ;

— Αὐτὸ ἤμπορῶ νὰ τὸ κάμω.

— Νὰ τῇ εἰπῇς ὅτι ἀνταγχαπώμεθα;

— Μάλιστα.

— Ἐκείνη τότε θὰ πιέσῃ τὸν πατέρα σου.

— Ναί, ἀλλ' αὐτὸ δὲν γίνεται ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, χρε-
άζεται καιρὸς.

Ἔστη τότε καὶ παρτηροῦσα αὐτὸν ἀσκαρδαμυκεῖ
ἐνῶ ἐσκέπτετο συνήμα ὥστε διέβλεπε μέσον τοῦ ὁποῖον
προσεπλᾷ νὰ κρίνῃ κατὰ πῶσον θὰ ἦτο ἐπιτυχές,
ἐξηκολούθησε.

— Ναί, δι' αὐτὸ χρειάζεται καιρὸς, δὲν δύνασαι
λοιπόν νὰ ἀπευθυνθῇς πρὸς τοὺς γονεῖς μου αὐριον,
δὲν πρέπει μάλιστα νὰ μάθουν ὅτι ἡλθες εἰς Διελέτ.
Ν' ἀπέλθῃς λοιπόν ἐνωρίς. Ὁ πατήρ μου ἐξυπνᾷ εἰς
τὰς ἑξ, σὺ νὰ φύγῃς εἰς τὰς πέντε.

— Θὰ ἀναχωρήσω.

— Καὶ εἴτα θὰ σὲ γράψω.

— Αὐριον;

— Ναί, αὐριον ἢ μεθαύριον.

— Αὐριον θὰ ὁμιλήσῃς εἰς τὴν μητέρα σου;

— Αὐτὸ δὲν σοὶ τὸ ὑπόσχομαι. Θὰ ἰδῶ, θὰ σκε-
φθῶ, βεβαιοῶς δὲ καθ' ἣν ὥραν ἡ ἀλήθεια εἶναι δυνα-
τὸν νὰ γνωσθῇ ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην στιγμὴν, δὲν δύ-
ναμαι νὰ χάνω καιρὸν.

— Παρτῶμαι ὅτι ὁ πατήρ σου δὲν θέλει νὰ σοὶ
δώσῃ σύζυγον κατεστραμμένον οικονομικῶς, ἐὰν ὁμως
τῷ ἀναπτύξῃς ὅτι ὁ σύζυγος αὐτὸς εἶναι ἐργατικὸς,
ὅτι θὰ καρδίξῃ ἀνέτως τὰ πρὸς τὸ ζῆν, εἶμαι βέ-
βαιος ὅτι ἡ σκέψις αὕτη θὰ τὸν ἐπηρεάσῃ. Σοὶ εἶπον
ὅτι εἶχον σχέδιον. Ἄφες με νὰ σοὶ τὸ ἀναπτύξω.

— Πράγματι ἔχεις δίκαιον. Τί προτίθεσαι νὰ
κάμῃς;

Τότε ἐκεῖνος ἐξήγησε τί ἐπεθύμει, τί ἠθέλεν.
Εἶχεν ἐτοίμην θέσιν παρὰ τῷ πατρὶ ἐνὸς τῶν φίλων
του, θέσιν μετρίαν μὲν ἀληθῶς, ἀλλ' ἡ ὁποία θ' ἀπέ-
φερεν αὐτῷ τετρακισχίλια φράγκα διὰ τὸ πρῶτον καὶ
πεντακισχίλια διὰ τὸ δεύτερον ἔτος. Θὰ ἦτο ἡναγ-
κασμένος νὰ ἐργάζεται. Μολοντί δὲ οὐδέποτε εἰργά-
σθη, δεκάωρος ὁμως ἐργασία δὲν ἐπτόει αὐτόν, ἐὰν
ἐσκέπτετο ὅτι ἐπανερχόμενος εἰς τὸν οἶκόν του θὰ
εύρισκεν ἐκεῖ ἀγαπητὴν σύζυγον. Ἡ ἐπιπλοσκειὴ
τῆς οἰκίας, ἣν ἐκράτει ὡς ἀγαμος ἀνῆκεν αὐτῷ καὶ
ὕπερῃκει πρὸς ὁπωσοῦν εὐπρόσωπον ἐπιπλοστροφῶν
μικρᾶς κατοικίας, ἣν θὰ ἐξέλεγον ἀμφοτέρω ὁμοῦ
ἐν τινι τῶν ἀπομεμονωμένων συνοικιῶν τῶν Μπατι-
νιὸλ ἢ Μονσώ. Καὶ ἀνέπτυξε διὰ μακρῶν τὸν τρό-
πον τοῦ βίου αὐτῶν δύο μὲν νῦν, τριῶν δὲ μετ' ὀλί-

γον. Τὰ πάντα εἶχε προβλέψει καὶ τακτοποιήσει. Μήτοι οἱ πλούσιοι μόνον δύνανται νὰ ὦσιν εὐτυχεῖς;

III.

Ὅταν ἐπερχήνῃ ἡ ροδόδενδρον ἡ Σωσάννη ἐγκατέλειπε τὸ δωμάτιον τοῦ ἐραστοῦ αὐτῆς καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ἐαυτῆς καὶ ἀμέσως κατεκλίθη, οὐχὶ ὁμως ὅπως κληθῇ διότι ἦν λίαν τετραρχημένη, συγκεκνημένη, ἡ κεφαλὴ αὐτῆς ἔκλειε, ἡ καρδιά της ἐλιποθύμει. Ἐπύρεσσε καὶ ἦν ὥστε ἀποβλακωθείς.

Ὅλιγον πρὸ τῆς πέμπτης ὥρας ἤκουσεν ἤχον βημάτων ἐν τῇ κλίμακῃ, εἴτα ἠνείχθη ἡ πρὸς τὴν προκυρπίαν θύρα, ἔσπευσε τότε πρὸς τὸ παράθυρον καὶ σύρουσα κατὰ μέρος τὸ παραπέτασμα εἶδε τὸν Κέμιλλον ἀκίνητον, τὸ βλέμμα πρὸς αὐτὴν ἔχοντα ἐστραμμένον διὰ τῆς χειρὸς ἐνευσεν αὐτῷ ἀπομυκρυνέντι ἀμέσως πεποιημένως οὐχὶ ὁμως χωρὶς νὰ στραφῇ πολλάκις, ἰσχυμένος ἀπὸ κυροῦ εἰς κυρόν, ὥστε ἦν ἀναπορέσιμος καὶ ἐσκέπτετο νὰ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω

ὅτε τὸν ἐπανεβλεπεν ἄρ' ἔτι ποτε;

Τὴν ἐρώτησιν ταύτην εἶχεν ἐν νῷ ὅτε κατεκλίνατο οὐδεμίαν ὁμως εὗρισκε λύσιν καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ παρακολουθήσῃ καλῶς τὸν ροῦν τῶν σκέψεων αὐτῆς, αἵτινες δι' ἁλμάτων ἑτάκτων ἐξετινάζοντο ἀπὸ τοῦ παρόντος εἰς τὸ μέλλον, καὶ ἐπληθύνοντο εἰς τὸ παρὸν, ὅπερ ἐπινεν αὐτήν.

Ὅταν τῇ ἐβδόμῃ ὥρῃ ἡ μήτηρ αὐτῆς εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον αὐτῆς διὰ νὰ τὴν ἀφυσπύσῃ, ὡς καὶ ἐκάστην πρωΐαν ἐπραττε, δι' ἐνὸς ἀσπασμοῦ, εὗρεν αὐτὴν τὴν κόμην ἄνω κάτω ἔχουσαν καὶ κατὰ κειμένην ἐπὶ τῆς ἀτάκτου κλίνης αὐτῆς.

— Εἶσαι ἀσθενής;

— Ὁχι, μητέρα.

(Μετάφρασις Α. ΓΡΑΜΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ).

ΕΤΑΙΡΕΙΑΙ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος.

Συνεδρία τῆς 8 Μαρτίου.

Ἀνακοίνωσις Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑ.

Τὰ μάλιστα ἐνθαυρντικὸν καὶ ἐξόχως εὐχάριστόν ἐστιν ὅτι αἱ τοῦ κ. Σ. Ι. Βουτυρᾶ ἐν τῇ Ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ ἀπὸ τῆς προπαραβουούσης δευτέρας ἀρξάμεναι ἀνακοινώσεις περὶ τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ συνδεομένων μεγάλων ἱστορικῶν γεγονότων ἐνθεν μὲν προσελκύουσι μέγα ἀκροατήριον, ἐφ' ᾧ καὶ αἱ συνεδρίαί γίνονται ἐν τῇ τῶν τελετῶν αἰθούρῃ, ἀκροατήριον σπεῦδον οὐχὶ πρὸς τέρψιν, καίτοι καὶ τοῦ τερπνοῦ οὐ στερεῖται ἡ πραγματεία τοῦ κ. Βουτυρᾶ, ἀλλὰ ὅπως ἀκροάσθαι ἀνδρὸς ἀναπτύσσοντος ὡς διδασκάλου θέμα ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ἱστορίας καὶ φιλολογίας ἐπικαιρόν τε καὶ διαφόρου μεγίστου, ἐνθεν δὲ ἐξε-

γείρουσι τὴν προσοχὴν τοῦ τε φιλόστοργος καὶ φιλολογικοῦ κόσμου, πρᾶγμα οὐ τῶν συνήθων. Ταῦτα ἀριθμῶς καταδεικνύουσιν ὅτι κατανοεῖται τότε, ὅτι ἐπιβάλλεται ἡμῖν ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους ἡ μελέτη τῶν τοιούτων θεμάτων. Τοῦτο εἶπε καὶ κατέδειξεν ὁ κ. Βουτυρᾶς καταρχόμενος τῶν ἀνακοινώσεων αὐτοῦ, τοῦτο ἐπαναλαμβάνομεν καὶ νῦν, διότι φρονοῦμεν ὅτι πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνηται. Περὶ τῆς μελέτης τῆς κλασικῆς ἀρχαιότητος καὶ τῆς φιλολογίας αὐτῆς ὁμολόγηται ὑπὸ σοφῶν τῆς Ἑσπερίας ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐνεκα τῶν ἠθῶν αὐτῶν καὶ ἐθίμων, τοῦ κλίματος ἐν ᾧ βιοῦσιν, ὅπερ ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ βίου καθόλου τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἐθνῶν, πολλὰς δύνανται νὰ παράσχωσιν ὑπηρεσίας τῇ ἐπιστήμῃ, τοῦτ' αὐτὸ δ' ἐρρήθη καὶ περὶ τῆς ἱστορίας τοῦ βυζαντιτικοῦ κράτους. Ἡ μελέτη τοῦ κυρίου Βουτυρᾶ δ' ἀποδείκνυσιν ὁποῖαν συμβολὴν δυνάμεθα παρασχεῖν τῇ ἐπιστήμῃ, ἀποδείκνυσιν ὅτι ὁ Ἕλλην ἀντιλαμβάνεται κρείσσον τῶν ἄλλων τῶν ἔργων τῶν προὑπαρξάντων ὁμοεθνῶν αὐτοῦ, δύναται δέ, καινὰς περὶ αὐτῶν καὶ τέως ἀγνώστους ιδέας εἰσδηγούμενος, νὰ διαφωτίσῃ τοὺς ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ, οἵτινες περὶ τῶν ἡμετέρων οὐχὶ σπανίως πλανῶνται καὶ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀρσίν πλανῶν ἐκ φανατισμοῦ ἢ ἐξ ἀγνοίας κρατησάντων. Οἱ παρακολουθοῦντες ταῖς τοιαύταις μελέταις συνομολογήσωσιν ἡμῖν ὅτι οὐκ ὀλίγον ἡμετέροι συνετέλεσαν, εἰ μὴ πρωτίστως, εἰς τὴν ἀρσίν τῆς χθιζᾶ τε καὶ πρώιζα περὶ τῆς βυζαντιτικῆς ἐποχῆς κρατούσης πλάνης καὶ εἰς τὴν φιλοσοφικωτέραν καὶ μετὰ πλείονος προσοχῆς ἐρευναν τῆς ἱστορίας αὐτῆς, ἐξ οὗ καὶ συγγράμματα σοφὰ ἐξεδόθησαν καὶ φωνὴ δικά ἀπὸ τῶν πανεπιστημιακῶν ἐδρῶν ἠκούσθη, ἄνδρες δὲ εἰδικῶς ἀσχολοῦνται πρὸς διαλεύκανσιν αὐτῆς ὑπὸ πάσας τὰς ἐπόψεις. Τοιαῦται δὲ μελέται, ἐν αἷς καταλεκτέαι καὶ αἱ ἐν τῇ φιλοτιμίᾳ Ἑταιρείᾳ τῶν μεσαιωνικῶν ἐρευνῶν περὶ τε τῶν παρ' ἡμῖν ἀγισμάτων καὶ ἄλλων, τιμῶσιν ἡμᾶς καὶ ἀποστᾶσι τῶν ρεαλιστικῶν ιδεῶν, αἵτινες, φεῦ! εἰσχωρήσασθαι παρ' ἡμῖν προάγουσι τὴν ἐπιπολαιότητα καὶ υποσκάπτουσι τὰ θεμέλια τῆς ἡμετέρας προαγωγῆς.

Ὁ κ. Βουτυρᾶς κατὰ τὴν παρελθούσαν δευτέραν προεῖν εἰς βραχείαν ἀνάλυσιν τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου. Ὁ Ὑμνος διήρηται κατ' ἀλλόθρητον, ὡς γνωστόν, εἰς τέσσαρας στάσεις, ἐκάστην ἀνὰ ἑξ περιέχουσαν οἶκον, ὧν οἱ μὲν περιττοὶ ἐπὶ ὧδὸν ἔχουσι τὸ «Χαῖρε νύμφη ἀνύμφευτε», οἱ δὲ ἄρτιοι τὸ «Ἀλληλουῖα». Ἐκάστη δὲ τῶν στάσεων ἔχει καθ' ἑαυτὴν τὸ ἄρτιον. Προβαίνων δ' εἴτα εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῆς πρώτης στάσεως, παρατηρεῖ ἐν τέλει ὅτι ἐν τῇ στάσει ταύτῃ οὐδεὶς οὐδ' ὁ ἐλάχιστος ἀπαντᾷ ὑπαινιγμὸς εἰς τὰς ἀνάγκας καὶ περιστάσεις, ἐξ ὧν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Ὑμνου ὁ ποιητὴς προήχθη. Εἰσερχόμενος δὲ εἰς τὴν δευτέραν στάσιν σημειοῦται ὅτι ἐν τῇ δευτέρᾳ οἴκῳ ἐκτίθεται ἡ τῶν Μάγων προσκύνησις, ἐνθα κατὰ φυσικὸν λόγον ὁ ποιητὴς ἀναπολεῖ τὴν πατρίδα καὶ θρησκείαν τῶν Μάγων καὶ μέγαν ποιεῖται λόγον περὶ τῆς καταργήσεως τῆς πυρολατρείας καὶ ἀστρολατρείας διὰ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἀδύτου ἀστέρος τοῦ ἡλίου τῆς δικαιοσύνης, ὡς ἔτερον ἐκκλησιαστικὸν ἄσμα λέγει, ὃν οἱ τοὺς ἀστέρας λατρεύοντες ὑπὸ ἀστέρος ἐδιδάχθησαν προκυνεῖν.